

A hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában

2007. July 25.

Igehirdetés Hajmáskér 2007. 07. 22.

Így szól hozzánk Istennek Igéje Jakab leveléből, annak 2. részéből, a 14-től a 21-ig terjedő versekből:

Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt egyedül a hit? Ha egy férfi- vagy nőtestvérünknek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi kenyere, valaki pedig ezt mondja nekik közületek: Menjete el békességgel, melegedjete meg, és lakjatek jól, de nem adjatek meg nekik, amire a testnek szüksége van, mit használ az? Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában. Viszont mondhatja valaki azt is: Neked hited van, nekem meg cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet. Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnak. Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő? Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor fiát, Izsákot felajánlotta az oltáron?

Eddig Istennek írott Igéje.

Kedves Testvéreim! A cselekedetek és a hit problémája nagyon régi probléma. Mióta létezik az egyház, mióta vannak hitvallások, a hit melletti kitarás, a hithez való ragaszkodás mindig is egy fontos kritériuma volt annak, hogy valaki a saját egyházának, a saját hitének milyen hitvallója. Különösen érdekes ez a mi mai világunkban, ahol teljes zűrzavar él az emberek fejében. Vajon a hit a fontosabb vagy a cselekedet? Vajon mi alapján ítéljük meg a körülöttünk élő embereket? És vajon mi alapján mondjunk ítéletet saját magunk dolgaiban, az egyházunk dolgaiban, vagy éppen gyülekezeti tagjaink, esetleg lelkipásztoraink ügyében? Hit vagy cselekedet? Prédikáció vagy amit utána tükröz?

Nekem magamnak is szembe kellett nézni ezzel a problémával, különösen most, amikor a Csillagpont Református Ifjúsági Találkozón szembesültem egy olyan ténnyel, amelyet idáig nem is gondoltam. Finoman szólva – drága keresztyén Testvéreim – veszett híremet költötték a világban. Azok az emberek, akik megszólítottak engem, és tulajdonképpen csak azt látták, amit a helyszínen elvégeztem munkát, vagy találkoztak az internetes egyházközösséggel, esetleg televízióban, rádióban hallottak rólam, mindenki azt mondta, hogy jaj de jó, milyen nagy munka és milyen jó, hogy te ezt végzed. Azok az emberek azonban, akik találkoztak már a környékbeli gyülekezetekből, környékbeli falvakból emberekkel, esetleg lelkipásztortársaimtól kaptak valami előzetes információt, egyik sem kérdezte meg, hogy mit csináltam eddig, mindegyik azzal volt elfoglalva, hogy a múltban milyen ügyeim is voltak nekem. Volt, aki azt mondta, hogy persze, mert rólad a saját gyülekezeted is azt állítja, hogy csak a szószéken vagy lelkész. Voltak, akik azt mondták, hogy hallottuk, hogy neked volt a legtöbb nőügyed a világon, óva is intjük azt, hogy a fiatal lányok a közeledbe menjenek. Volt olyan, aki eleve úgy érkezett ide legátusként az elmúlt időszakban, hogy már kiokították Litéren vagy éppen Veszprémben, hogy te azért nem vagy tökéletes keresztyén, azért nem vagy a legalázatosabb szívű leánya a világnak, merthogy a Bikádihoz méssz. Kedves Testvéreim! Bevallom – őszintén – komoly arcucsapás volt. Komoly, merthogy idáig nem érdekelt, hisz nem is gondoltam arra, hogy az emberek nem azt nézik, hogy gyülekezet vagyunk, hogy együtt legyünk, hanem csupán cselekedeteket néznek. Eszembe sem jutott, hogy kutyát sem érdekel az, hogy én mit hiszek, hogy miben hiszek, és miért végezzük azt a munkát – itt Hajmáskéren is amit elvégeztünk –, csak az érdekli őket, hogy egy kisarkított példát mondjak, hogy van-e rajtam mellény, és inkább legyen rajtam mellény – szinte pusztuljak bele a melegbe –, de feleljünk meg a formának, a törvény előírásainak, mint az, hogy olyan prédikáció hangozzon el, amelyben szellemileg, és lelkileg, és testileg friss, kész lelkipásztor tudja elmondani mindazokat a gondolatokat, amelyeket az Úristentől kap.

Óriási lecke volt, annál is inkább, mert tanúja voltam egy beszélgetésnek is itt a Csillagponton. Nyilvános beszélgetés volt egy moderátor, és Fröhlich Róbert – a Dohány utcai főrabbi, és Karasszon István – a budapesti Károli Gáspár Egyetem Hittudományi Karának ószövetségi tanszékvezetője, az én esküvői tanúm között. És ott a rabbi érdekes dolgokat mondott el. Például azt, hogy a zsidó egyháznak nincsenek dogmái. Nincsenek olyan alapvető hittételek, amelyekből ne lehetne engedni. Tulajdonképpen, aki zsidónak születik, és jár szombaton a zsinagógába, az is zsidó, de, aki zsidónak született, és soha nem ment be életében egyszer sem a zsinagógába, azt is ők pontosan ugyanolyannak tekintik. Nincs semmilyen erkölcsi, nincs semmilyen extra elvárás, nincs olyan alapvető hittétel, amit ne lehetne megkérdőjelezni, amiről ne lehetne filozofálni. Ezzel szemben állt – ugye – az én teológiai professzorom, aki elmondta, hogy persze-persze, de hát mi keresztények mégis úgy gondoljuk, hogy alapvető dogma, megkérdőjelezhetetlen hittétel a Tízparancsolat, és annak igazsága, a nagy parancsolat, hogy szeresd felebarátodat, Krisztus Istensége, és az, hogy a keresztyén ember hitének meg kell jelennie a külvilág felé is demonstratív módon olyan dolgokban, amiket csakis egyedül az Isten kedvéért tesz meg, amikor lemond a saját előbbre jutásáról azért, hogy adjon valamit vissza Isten szeretetéből. Érdekes volt, mert amikor megkérdezték, hogy mi köze van a zsidóságnak és a kereszténységnek egymáshoz, Fröhlich Róbert nemes egyszerűséggel azt mondta, hogy szerinte semmi. Még mi azt mondtuk, hogy dehogynem. Hiszen az ószövetségi próféciák, amit megígért az Ószövetségben az Isten, az Újszövetségben lettek valósággá. A megtestesült Ige, a Krisztus az, aki beteljesítette tökéletesen törvényt, és megmutatta, hogy mindazokban a próbákban, amikben a zsidóság évszázadokon keresztül elbukott, Ő diadalmaskodni tudott, Ő meg tudott felelni mindnek. Őneki összhangban voltak a cselekedetei és a hite. És persze elhangzott az is, és elhangzik az is ma is, hogy sajnos egyre kevésbé fordul

elő az, hogy az embernek összhangba legyenek a cselekedetei a hitével. Ráadásul, mintha elfelejtenénk azt is, hogy melyek az igazán fontos dolgok számunkra.

Ugyanakkor kedves Testvéreim, ha visszatérek Jakab leveléhez, akár ma is megszülethetett volna ez a levél. Egyrészt beszél Jakab a személyválogatásról, ugyanúgy, aki szép ruhában érkezik, aki úgy van felöltözve, ahogy nekünk tetszik, azt szeretjük, ha leveszi, akkor már nem szeretjük. A szegény embert, aki pénzünkbe kerül, nem szereti még a társadalombiztosítás sem. A gazdag embert, aki tud befizetni, azt minden kórház, minden biztosító, még mi magunk is jó egyháztagnak tartjuk, mert látjuk, hogy stabilizálja a jövőnket. Csak vajon ezek e azok a kritériumok, amelyek fontosak? Vajon csak annyi lenne a hit, amit itt elmond Jakab, hogy: Ha tudjuk, hogy szegény, szerencsétlen a mi keresztyén féltestvérünk, akkor azt mondjuk neki, hogy menj békeséggel? Ami azt jelenti, hogy: Áldás, békesség! Szeretünk téged. Közljük veled, csak éppen enni nem adunk neki, csak éppen a ruhánkat nem felezzük meg veled, csak éppen, amink van, abból nem juttatunk neki, mert azt mondjuk, hogy az a miénk. Kedves Testvéreim, a világ mintha pontosan ugyanolyan lenne, mint Jakab idejében. És az emberek pontosan ugyanolyan elveszettek a hit és cselekedeteik kérdésében, mint akkor. Mert jó, azt hallottuk a főrabbitól, hogy nekik nincsenek kötelező cselekedeteik, egy zsidónak nem kell cselekedetekkel igazolnia az ő zsidóságát, elég, ha a származási könyvét felmutatja. Nekünk azonban vannak, Testvéreim! És pontosan ezért volt fontos hallani Karasszon István szavait, akiről tudni kell, hogy nagyon sokan azzal vádolják, hogy ő zsidó, én tudom, hogy örmény. De még ha az is lenne, ő hitvalló cselekedetekkel igazolja, a tanításával, a gondolataival, a mondataival, az ide való tartozásával, azzal, hogy nemet mer mondani egy Dohány utcai főrabbinak is, ki meri javítani, és tanítani meri, amellett, hogy ő a Krisztushoz tartozik első fokon és minden fokon, hogy neki ez a legfontosabb tén az életében. Csak kedves Testvéreim, hol vagyunk mi ebben a folyamatban? Én már találkoztam azzal, hogy a hitemmel össze nem egyeztethető, vagy másoknak el nem magyarázott cselekedetek, és nem állhattam le, és ezután sem fogok leállni minden egyes alkalommal magyarázkodni, hogy mit miért, vagy mit miért nem teszek, azok alapján jön az ítélet. Csak kérdés az, hogy a hitből fakadó cselekedetet, azt ítéletnek hívják-e, vagy inkább elfogadásnak? Hogy a hitből fakadó cselekedetek, azok honnét közelítik meg a másik embert? Vajon a megérteni vágyás oldaláról, vagy a megítélni vágyás oldaláról? Isten a maga véleményét elmondta a Krisztusban. Elküldte egyszülött Fiát földi testben. Lám, Ő ki akarta próbálni saját maga, bevette a keserű pirulát, milyen is az az emberi élet. Megpróbálta megérteni, lemodellezni a mi emberi életünket a Krisztusban. Mi nem próbáljuk a másik helyébe képzelnünk magunkat, mi nem próbáljuk megérteni az ő cselekedeteit, hanem fogunk egy épp aktuális bibliai Igét, és jól fejbe verjük veled, biztos jó lesz neked ez így. Kedves Testvéreim! A fejbe verőnek igaza van, merthogy volt ok azért, hogy üssön, csak hogy a keresztyén ember nem üthet sem először, sem másodszer. A keresztyén embernek pontosan annak kellene lenni, aki tudja azt, hogy neki is vannak hibái. Mit is mond a lekió? Valaki azt mondta, ne paráználkodj, azt is mondta, hogy ne ölj. És hiába, valaki egy életen át nem paráználkodott, de ha ölt, de ha hamis tanúbizonyyságot tesz felebarátja ellen, nem épp úgy megszenteltette a saját életét, nem úgy megszegte a törvényt? Dehogynem. Tudjátok, miért olyan fontos kérdés ez Testvéreim? Mert, amikor Jakab ezeket írta, akkor az egyház növekvőben volt, mert hitből fakadó cselekedeteik alapján a keresztyén emberek csupa jó bizonyossággal szolgáltak embertársaiknak, vagy legalábbis többségében igen. Mi erre a bizonyíték? Mi a bizonyíték, hogy meghallgatták Jakabot és Pált is egyaránt? Hát, hogy világvallás lett belőle. Kedves Testvéreim, Európában mintha kezdenék visszaszorulni. Vajon miből adódhat ez? Kedves Testvéreim, abból, hogy a mi hitünk nem tükröződik a cselekedeteinkben. Hogy a szeresd felebarátodat nem látszik rajtunk. Hogy, amikor mi beszélünk a másiról, akkor is előbb mondjuk az ítéletet, előbb mondjuk el azt, hogy milyen gondunk van, és elfelejtjük elmondani, hogy egyébként jó ember ám. Elfelejtjük azt, hogy mikor másnak prédikálunk, akkor ugyanazt a kanalas orvosságot először nekünk kéne bevenni. Elfelejtjük azt, hogy nem miértünk van az egyház, hanem mi kell hogy legyünk az egyházért. Tudjátok, valamikor, amikor Jakab leveleket írt még, amikor Pál járta a világot, akkor az emberek az egyéni érdekeiket félretették, amikor a közösség érdekéről volt szó. Most mintha megfordult volna a világ. Mintha mindenki csak kivenni akarna a közösségből, csak hát ez ellentéte annak, amit hirdetünk. Csak hát ez pont a visszája annak, amiről a keresztyéni lét szól. Testvéreim! Sülytalanok és hiteltelenek vagyunk önmagunk előtt, többi keresztyén ember előtt, ne is beszéljünk arról, hogy mit gondolnak rólunk a nem keresztyénekről. Csak akkor már egy kérdést tennék fel: Hogy néz ránk így az Isten? Milyennek lát Ő minket? Vajon a feladat, amit reánk bízott, mit gondolsz, hogyan leszünk mi alkalmasak arra, hogy elvégezzük? Persze az egyik válasz – a könnyebbik – az, hogy sehogy. Csak hát az Istennél nincs ilyen válasz, hogy sehogy. Gondoljunk vissza az Ószövetségre, amikor Mózes próbálta magyarázni az Istennek, hogy Uram, én alkalmatlan vagyok erre a feladatra, hát én még beszélni sem tudok, mert dadogok. Mit mondott az Isten? Akkor is te méz, csak melléd rakom Áront, ő majd beszél, de a munkát akkor is neked kell elvégezni. Hát kedves Testvéreim, itt tartunk most mi. Van hitünk, vannak valamiféle cselekedeteink, de amikor úgy mind a kettőt a mérlegre tesszük, akkor jobb lenne azt mondani, tudod, mit Uram, mi úgymé alkalmatlanok vagyunk, menjünk inkább TV-t nézni. Mi úgyszem tudjuk ezt megcsinálni, majd keresünk olyan embert, aki elvégzi helyettünk. De bocsássatok meg, a munkát nem Áron végezte el Mózes helyett, Áron a szája volt Mózesnek. Áron az igehirdető, a prédikátor volt mellette. Dolgozni, mégiscsak Mózes dolgozott. A munkát, a terhet, a vezetésnek minden nehézségét mégiscsak neki kellett felvállalni. Most kedves Testvéreim, egy-egy gyülekezetbe mondjuk úgy, hogy van háromszáz Mózes és egy-egy Áron. Persze nagyon gyakran úgy tűnik, hogy megfordul a helyzet, a papnak Mózesnek és Áronnak egy személyben kellene lennie. Csak hát, ha Mózes Áron akar lenni, ha Áron Mózes akar lenni, akkor kifordul a tengelyéből a világ rendje, és hiteltelenné válik mindaz, amit az Úristen megszabott, amit az Úristen el akart émi. Éppen ezért, kedves Testvéreim, nekem a lelkésznek, nektek a gyülekezeti tagoknak is nagyon-nagyon meg kell tanulnunk azt a leckét, hogy a cselekedeteink nagyobbik részének hitből fakadó cselekedetnek kell lenni, olyan tudatos hitből fakadó cselekedetnek, amit meg is tudunk magyarázni, hogy miért tettük úgy. Mert képesek nekünk azt mondani, hogy én, Bikádi László nem így tettem volna. Nekem más lett volna a véleményem, de a hitem ezt parancsolta nekem, és én inkább engedelmeskedem az Istennek, mint önmagamnak. Hogy én, mi, a hajmáskéri gyülekezet, nekünk az lenne a jobb, ha azt így vagy így csinálnánk, ez érné meg, de nem így tesszük, mert nem e világ szabályai szerint keressük, hogy mi éri meg, hogy mi az, ami nagyobb haszonnal jár, hanem a Krisztust akarjuk hirdetni minden körülmények között. Nem úgy, hogy mi ítélünk, hanem úgy, hogy mi szeretjük, szeretjük felebarátunkat, mint önmagunkat, elfogadjuk, megértjük, nem ütünk vissza, ha nem muszáj, és megmutatjuk a világnak, vannak olyan cselekedeteink a saját életünkben, mint Ábrahám cselekedete volt, amikor saját fiát is kész lett volna feláldozni az Istenért. Mert kedves Testvéreim, egy dolgot higgyetek el, az Isten nem azt kéri,

hogy áldozzuk fel mindenünket, és adjuk neki mindenünket, amink csak van, csak azt, hogy legyünk készek szív szerint, lélek szerint, értelem szerint bármikor megtenni ezt, ha mégis szükség lenne rá. Ő nem veszi el mindenünk, csak azt akarja, hogy Hozzá jobban ragaszkodjunk, mint a földi élet, a földi lét bármely egyéb dologához vagy személyéhez. Mert így kerülnek a cselekedetek és a hit összhangba. Ha hisszük az Isten és hisszük azt, hogy a mi legfontosabb feladatunk, hogy az Ő országát képviseljük e világban. Ha szeretjük embertársainkat, megértjük őket, s megértjük azt, hogy az ha ők megismerik az Istent, nem a hajmáskéri gyülekezeté java, nem is az Istené java, hanem azé, akihez eljutott az Ige, aki ezáltal meg tudta változtatni saját életét, aki be tudta fogadni a Krisztust, s aki végül is testvérünk lett általa. Ámen.

Gyertek, imádkozzunk!

Mennyei édes Atyánk! Köszönjük Néked, hogy a Te Igéd minden körülmények között megszólít minket, hogy van üzeneted számunkra örömben s bánatban egyaránt, rámutatsz arra, hogy valójában nagy szükség van arra, hogy összhangba kerüljön hit és cselekedet, hogy meglássuk önmagunkat, s a világ dolgait, s hogy egységben tudjunk lenni egymással, s Veled. Mindenség Istene add nekünk, hogy mi valóban Reád figyeljünk, hogy hitünket ne az befolyásolja, mit mondanak mások, mit mondanak az emberek, hogy önmagunkat ne a más szavának fényében, de egyedül a Te Igéd alapján határozzuk meg, mert Urunk, Te hívtál el minket erre az életre, Te adod a feladatainkat, s Te készítesz fel minket arra, hogy képesek is legyünk elvégezni azt. Mindenség Istene, add hát, hogy hűséges gyermekeid legyünk, s legyünk jó testvérei a mi mennyei Urunknak, a Krisztusnak, hogy tudjunk hálát adni minden pillanatért, melyben a döntésünk, az Ő döntése is egyben. Ó Urunk, vigyázz ránk, óvj meg minket, s vezesd közénk azokat is, akik most nem lehetnek itt, akiket munkájuk, kötelességük, betegségük, vagy bármi más elszólított e gyülekezetből. Áldd meg őket a Te szent Fiadnak, a mi Urunk nevében kérünk, aki így tanított imádkozni:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Mert Tiéd az ország, és a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad, meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.